

Danser m

Der noen forlot Ole Brumm og Mikkel Rev i barndom

Tekst: Martin Bergesen
Foto: Thomas Rasmus Skaug
og Sigurd Fandango

Reportasje 33

**TANDOORI
PÅ EN ONSDAG:**
Kjetil «Dax» Engen
og Dan «Regandor» Johansen
gjør kjøkkenet utrygt.

med ulver

men, har andre gjort dem til en livsstil. Møt furriene.

GLOBALE GLEFS: Furrykulturen startet som en avart av sci-fi og fantasy, men via nettet har den spredd seg til å inkludere folk fra alle mulige bakgrunner, religioner og etnisiteter. Her til lands har fandommen gått fra bare én furry i 1994 til mellom 100 og 200 «rufser» i dag.

GARDEROBGLØTT: Å ta på en fursuit tar gjerne tid, og krever ofte assistanse. Helst skal man ha med en venn som passer på at ikke noe skjer med den dyre drakta.

IKKE VALP LENGER: TrashWolf (midten) har vært fur siden han var 13. I mai fyller han 18, og får omsider dra på sitt første EuroFurence-treff.

FURRIES

- Globalt finnes det titusener av furries, i Norge ligger tallet på aktive furs et sted mellom 100 og 200. En stor del av dem er samlet på nettforumet NorwegianPaws.
- De vanligste fursona-dyrene er ulv, rev, kanin eller katt, men i tillegg finnes det også delfiner, hester, fugler og mytologiske dyr som drager, enhjørninger og griffer.
- Tidligere hadde fandommen en stor overvekt av gutter. I de seinere åra har imidlertid kjønnsfordelingen begynt å jevne seg ut, både i Norge og internasjonalt. Mens guttene gjerne kommer fra vitenskapelige og tekniske bakgrunner, trekkes jentene ofte til kulturen via tegning.
- De fleste religioner er representert innenfor fandommen. I USA finnes det eksempelvis en stor gruppe kristne furs, og det finnes også furry-muslimere.
- Kjendiser innad i furry-kulturen inkluderer DJ-en Big Blue Fox, standupkomikeren 2 The Ranting Gryphon, ninjakakerlakken Uncle Kage og den norske huskyen Huskers. Sistnevnte er kjent for den kjempesvære hjertebokseren han har utenpå fursuiten sin.

«Mange tror furry er en fetisj og ikke en livsstil.»

– Suit! Suit! Suit!

Lørdag kveld på vestkanten i Oslo, i et nabolag av det veloppdragne slaget, i et hus som alle andre hus. Her er en fest i ferd med å gå særdeles, særdeles rolig for seg. Den er så lite vill at det er helt vilt. Et plastglass har riktignok veltet utover vegg-til-vegg-teppet, men det inneholdt bare cola, og selv ikke «Rock Band»-trommesettet ved TV-en har hittil vært i bruk. Noe må skje. Kal, en 25 år gammel softwareutvikler, hviskeroper et mantra. Øynene hans lyser, villdyret er i ferd med å våkne.

– Suit! Suit! Suit!

Han er en furrie. Og han er ikke alene. Kjennetegnene inkluderer en over midtels interesse for dyr som kan gå på to bein, snakke og tenke som mennesker, samt DVD-hyller fulle av Disney-filmer. Du finner furries i alle samfunnslag, fra foreldre og pensjonister til skoleelever, fra kjente skuespillere og Disney-tegnere til standupkomikere og yrkesmilitære. For det meste kommuniserer de via nett, men hvert år samles tusenvis også på store treff som EuroFurence i Tyskland og Further Confusion i California.

Den norske grenen av fandommen startet i 1994 da en enslig «Løvenes kon-

ge»-fan snublet over et furryforum på nettet. I dag finnes det furries så langt nord som i Honningsvåg og så langt sør som i Kristiansand, de fleste av dem med en egen unik fursona, altså et dyrisk alter ego.

– Fursonaen er ofte dyret du har lyst til å være, men ikke tør å være selv.

Uka før festen. Fra veggene i et hus på Toten smiler tegnede rever og ulver ned mot oss, og på ei hylle hviler ei dyremaske. Det er Dan Johansen (23) og samboeren Fangz (22) som har laget den, av tilfeldige materialer de hadde liggende.

LIKE DYR LEKER BEST: Som mange andre møtte Aikho og Lubin hverandre via nettforumet NorwegianPaws. Nå er de sammen.

DISKRÉ 1: Ikke alle bruker fursuits for å vise at de er furs, for de mer diskre kan det holde med et smykke ...

PELSKOMPATIBLE: Wolf tale (i hvitt) ble dratt med i

DISKRÉ 2: ... for andre kan det være en tatovering av en rev.

DYRISK DESIGN: Når Daniel Borgersen tegner en fursona, går det mye på ansiktstrekk og personlighet. En stor, brautende kar blir kanskje en bjørn, mens snikende og nervøse folk kan bli rever.

«En i USA har en valpesuit som er hyperaktiv, mens

- Et liggeunderlag, isopor, bunnen av et plastkrus ...

- ... og borrelås fra ei datamaskinveske jeg knabba på jobben ...

- ... og dette er et teppe.

Dan stryker hånda over den rufsete pelsen. Som fursonaen hans, Regandor, er maska en krysning mellom katt og vaskebjørn.

- Det er inspirert av «Pompoko». Vaskebjørnene der er late og bilde, glade i hamburgere og liker å feste. Sånn føler jeg meg òg.

- Men ... katt og vaskebjørn? Er ikke det som å blande Cola og Fanta i barne-

bursdag?

- Det blir ofte små kombinasjoner av dyr, det er veldig få som bare er en art. Man skal ha noe som er litt unikt, forklarer Fangz.

Selv eier han en profesjonell fursuit, et dyrekostyme basert på fursonaen sin. Slike koster alt fra 8000 til 20 000 kroner, avhengig av kvaliteten. Noen har nitid detaljarbeid under potene, andre har elektronikk som beveger halen og ansiktet. Dyktige suitbyggere har ofte ventelister på flere år, og når suiten endelig er ferdig, begynner utfordringene.

- Synsfeltet i en fursuit er veldig begrenset, som en motorsykelhjelm med

enda mindre visir, så folk bør ikke komme inn fra sida og bare «KOOOOOSE!!!». Helst skal man ha med noen som kan passe på, så man ikke faller ned trappa, forteller nyfrelst fur Kjetil «Dax» Engen (27).

Dehydrering er et annet stort problem. De hardeste klarer riktignok timevis med furry-rave på dansegolvet (Big Blue Foxmikser er særlig populære), men for andre blir selv et kvarters furrybowling i tøfeste laget. På store treff finnes det derfor avkjølte loungeområder bare for fursuitere.

- Er det mange ulykker?

Dan flirer.

- Det verste som har skjedd, er vel at noen har kuttet seg på ei kjølevifte som de hadde plassert i hodet på drakta. Alt dette høres kanskje strevsomt ut, men for mange furries er det verdt det når drakta gjør folk både inni og utenfor mer utadventde.

- Du kan være akkurat den du vil når du har den på. I stedet for å være en normal fyr kan du ta på drakta, sprette rundt og ha det kjempemoro, sier Dan.

Han titter bort på den småsenerte samboeren sin.

- Husker du den gangen du hadde bursdag og jeg klistret en lapp på ryggen

furryfandommen av Joon (i grått) da de møttes på en chattekanal.

den andre suiten er en blanding av reinsdyr og ulv.»

din? «Gi'n en klem!» Du fikk jo klem av nesten alle!

Fangz bare smiler.

Ikke alle kjøper fursuit for oppmerksomhetens skyld. For Wolftale (23) var håpet lenge at hun skulle bli et dyr.

- Som barn forsøkte jeg å spise rått bacon. Jeg trodde det ville gi meg hoggtenner, ler hun. I voksen alder vet hun bedre, men som for mange andre furs har følelsen av å ha en åndelig kobling med dyrene vedvart.

- Er du et dyr fanget i en menneskekropp?

- Det føles sånn iblant. Jeg synes det er

lettere å få kontakt med dyr enn mennesker. Om jeg møter en hund og et menneske, vil jeg alltid hilse på hunden først. Ser jeg andre dyr ute, får jeg lyst til å hoppe ned på alle fire og løpe etter. Hvorfor vet jeg ikke, det har bare alltid vært sånn.

Drakta, en arktisk reveulv som kostet 1300 dollar, er det nærmeste hun kommer.

- Hun er sky, litt som meg. Men jeg tror den neste suiten min blir mer utadvendt.

- Du kan veksle mellom forskjellige fursonaer?

- Ja. En i USA har en valpesuit som er hyperaktiv, mens den andre suiten er en blanding av reinsdyr og ulv. I den er han

mer dominant og streng. Alt er mulig, så lenge du er en god skuespiller.

Selv om fursuiting er den mest synlige delen av furrykulturen, er tegning likevel en vanligere kreativ syssel. Mens det finnes rundt ti fursuitere i Norge, regner Daniel «ZiggyWolf» Borgersen (26) med at det finnes rundt 60-70 furrytegnere. Selv har designstudenten satt opp et lite tegnestudio hjemme, og på treff har han alltid med seg tegneblokk. Ofte får furrytegnere bestillinger fra andre furs som vil ha fursonaen sin tegnet, og på nettsteder som FurBid og Rabbit Valley kan de selge bildene sine.

- Dette er mest på hobbybasis, men i 2001 la jeg ut et bilde som jeg fikk solgt i løpet av et par dager. Etter det har jeg laget skisser på jobben, og byttet bort i alt fra penger til røyk.

Røyk? Vel, han heter tross alt Ziggy.

Men hvordan blir man en fur? For mange går veien til fandommen via en fascinasjon for filmer som «Løvenes konge» og «Den fantastiske Mikkel Rev». På nett snubler de over et furryforum og får sin aha-opplevelse.

- Vanligvis står man opp om morgenen, tar toget, går på jobb, kommer hjem, spiser middag og legger seg. Da er

VARULVREALISME: Fascinasjonen blant furries for Disney-filmer fører til mange tegneserieaktige fursuits. For kjærestene Wolftale og Joon er det likevel den mer realistiske looken som gjelder. Ifølge

«Som barn forsøkte jeg å spise rått bacon.»

det greit å kunne drømme seg bort i en annen virkelighet, mener Daniel. Han sporer interessen sin tilbake til en episode i barndommen, da han lekte sisten ved Krokstadelva. En hund løp rundt ham og ville leke med, men Daniel falt. Hunden bet ham i magen, og Daniel måtte få stivkrampesprøyte.

- Jeg fikk en lang periode hvor jeg hata hunder og hadde mareritt om ulver som jaget meg. Freud ville ment det var underbevissthetsen min som behandlet hendelsen. Etter hvert begynte jeg å identifisere meg med ulver og bli interessert i dem i stedet.

- Du fikk litt stockholmssyndrom?

- He-he. Ja, man kan jo si det.

- Men du går ikke rundt og biter folk?

- Ikke siden tredje klasse. Ei bølle fra sjette klasse sto over meg og sjikanerte meg. «Hva skal du gjøre? Jeg er større enn deg!» Jeg la hodet på skakke og bet ham i beinet. Han måtte ha stivkrampesprøyte, han også.

Det er ingen bøller på festen. Rundt et stuebord dekket med plastglass, potetgull og pizza sitter en sveiselærling, en vektor, en universitetsansatt, flere datafolk, et par filmfolk, en musiker, en designstudent og ei eneste jente. Dubstepprodusenten Aikho (20) spiller musikk

fra fislete laptophøytalere, så lavt at det knapt er hørbart. Sammen med kjæresten Lubin (20) har han reist helt ned fra Nord-Trøndelag for å møte likesinnede denne helga. Som liten var han den som sto alene i skolegården, her får han være seg selv.

- Fordi jeg ikke likte fotball, ville ingen av guttene i klassen henge etter skoletid, og jeg ble mye mobba. Sånt skjer ikke her. Fandommen støter ikke ut noen, og det er lett å få venner. Jeg tror det er mye av grunnen til at den begynner å bli så populær.

I likhet med Aikho og Lubin fant også Fangz og Dan hverandre via fandom-

men. Etter å ha blitt kjent på nettforumet NorwegianPaws dro Fangz på besøk til Dan for et par år siden.

- Han kjørte seg vill, og jeg måtte komme og hente ham. Til slutt møttes vi på en parkeringsplass utenfor Lidl, flirer Dan. Da han kom ut som homofil, var det noe foreldrene aksepterte uten dramatik. Å fortelle familien at han er furry sitter derimot lenger inne.

- Jeg tror det hadde blitt for mye for dem. Broren min ville ikke likt det, og jeg tror ikke de ville visst hva de skulle si. Om de hadde gjort research på nettet, ville de sikkert funnet alle de dårlige tingene.

Wolftale er det fordi hun «er litt mer over på varulvgreia».

DYREFILM: Tegnefilmer med dyr som snakker og oppfører seg som mennesker, er svært populære. «Løvenes konge», «Bolt» og «Balto» er alle furryfavoritter, med «Den fantastiske Mikkel Rev» som det nyeste tilskuddet.

HÆLA I TAKET: Så fort fursuitene kommer på, stiger stemningen flere hakk, samtidig som terskelen for kroppskontakt synker. Furries er ingenting om ikke kosete.

Jeg trodde det ville gi meg hoggtenner.»

De dårlige tingene, ja. Selv om det har vært furries i Norge siden tidlig 90-tall, forsøker de vanligvis ikke å tiltrekke seg oppmerksomhet. Få er villige til å stå fram med navn og bilde, fordommene er for mange. Episoder av «CSI» og «Entourage» har brukt kulturen som et humorinnslag, mens nettsteder som SomethingAwful og 4 Chan har stått i bresjen for regelrette mobbekampanjer.

- På 80- og 90-tallet ble «Star Trek»-fans ofte mobba for å være nerdete og ikke helt A4. Det er der vi er i dag, sier Daniel, en av få som tør å være åpne om interessen. De som ellers stikker seg fram på trashy talkshows og i tvilsomme do-

kumentarer, er ofte yiffere, fandomens sorte får. For dem er furry noe seksuelt, og de blander gjerne inn urelaterte fetisjer.

- Det finnes en del skrekkehistorier fra treff, folk som går rundt i gangen og støter på en babyfur (fur som rollespiller yngre furries, journ.anm.) som har gjort fra seg i bleia og stinker, sukker Regandor. Kompisen TrashWolf (17) grøsser ved tanken.

- Vanlige furries ser på det som, lik som ... «NOOOOOOOO!!!!». Jeg synes det er bra at vi er åpne og lever etter kardedommeloven, men iblant kan det dra inn folk som er litt på kanten.

Regandor nikker.

- Mange tror furry er en fetisj og ikke en livsstil. For noen få er det kanskje det, men for de fleste av oss er dette bare sånn vi er.

På festen kommer fursuitene omsider på. Synet av de pelskleddede hodene og det labblignende fottøyet ser ut til å trigge en løssluppenhet hos alle i rommet, nå klemmes det og krafses over en lav sko. Wolftale og kjæresten Joon er blitt varulver som villig poserer med en høne i kjeften, mens Kals lysende øyne er erstattet med et nysgjerrig grevlinghode. Chen (28), en røslig Anders Baasmo

Christiansen-lookalike som ser løvete ut selv uten suit, begynner å lage kattelyder til leoparden Felix (31).

- Mjauuuu!
- Miaooooow, svarer Felix.
- Rrrrrrrrr!

De klør hverandre på magen og bak ørene. De mjauer. De maler. Ville dyr? Nja.

- Det er jo ikke sånn at vi er ekstreme og går ned på alle fire, understreker Wolftale.

- Vi holder en viss standard.

martin.bergesen@gmail.com